

Motion till kommunfullmäktige, 2023-04-02

Att införa jämställda utbetalningar av försörjningsstöd

Ekonomisk jämställdhet är en viktig del av det jämställda samhället, där alla medborgare ska ha lika möjligheter till ekonomisk självständighet livet ut. Detta inkluderar även de som får stöd från samhällets skyddsnät. Tyvärr drabbas kvinnor oftare av ekonomiskt våld och majoriteten av förövarna är män. Det är därför viktigt att ha ett jämställdhets- och normkritiskt perspektiv i verksamheten med ekonomiskt bistånd.

Ekonomiskt förtryck av en närstående ses också som våld.¹ Det kan uttryckas genom ekonomiska hot, begränsningar av gemensamma ekonomiska tillgångar eller att tvinga någon att utföra ekonomiska olagligheter. Förtrycket skapar begränsat handlingsutrymme och verkar nedvärderande. Våld i nära relationer drabbar både kvinnor och män, men kvinnor drabbas oftare av upprepat och mer allvarligt våld. Förövaren är i majoriteten av fallen en man.²

Genom denna motion vill Liberalerna lyfta och hjälpa de osynliga kvinnorna. Kvinnorna som lever i familjer med försörjningsstöd. Deras försörjningsstöd betalas i de flesta fall ut till mannen. I många familjer är det kvinnorna som har hand om ekonomin. I familjer med försörjningsstöd är oftast hustrun helt beroende av makens välvilja, eftersom det är han som får hela den ekonomiska ersättningen. Liberalerna står för individens frihet att själv bestämma över sitt liv, hela livet igenom. Något annat finns inte. Vi kommer aldrig acceptera förhållanden där någon part ska vara beroende av någon annan för sin försörjning som tvingar en att stanna kvar i en våldsamt och destruktiv relation.

Försörjningsstödet är ett av få stöd som inte är individuella i vårt välfärdssystem. Detta beror på att försörjningsstödet är tänkt att vara det yttersta skyddsnätet, och hela familjens inkomster och utgifter räknas därför ihop. Såväl makar som sambor har försörjningsplikt gentemot varandra. Därför sker utbetalningen endast till en av de vuxna i hushållet, i de flesta fall till mannen i familjen, trots att stödet ska gå till hela familjen. Så kan det inte fortsätta, som Sara Lidman brukade säga.

Ett jämställdhets- och normkritiskt perspektiv i verksamheten med ekonomiskt bistånd är nödvändigt för att bland annat kunna uppmärksamma individens förutsättningar att nå egen försörjning. Därför är det viktigt att alla parter kommer till tals i arbetsprocessen med beviljande av försörjningsstöd och inte minst för att möjliggöra att eventuellt våld eller kontrollbeteenden upptäcks god tid.

Ekonomiskt våld, som kan uttryckas genom ekonomiska hot, begränsningar av gemensamma ekonomiska tillgångar eller genom att tvinga någon att utföra ekonomiska olagligheter, är oftast svårast att upptäcka. Därför är det viktigt att de som jobbar med försörjningsstöd får regelbunden utbildning i hur ekonomiskt, psykiskt och fysiskt våld i hemmet och relationen kan upptäckas och förhindras.

Liberalerna föreslår att kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att arbeta fram nya riktlinjer för utbetalning av försörjningsstöd, med syfte att införa jämställda utbetalningar som norm. Detta innebär att när försörjningsstöd beviljas gemensamt för hushållet, ska det beviljade stödet betalas ut 50/50 till respektive partner. Om stödet inte ska delas lika, måste det motiveras med särskilda skäl.

---

¹ Västerbottens läns landsting 2015, Vårdprogram – Våld i nära relationer, URL - <https://www.regionvasterbotten.se/VLL/Filer/V%C3%A5rdprogram%2020v%C3%A5ld%20i%20n%C3%A4ra%20relationer%202015-04-13.pdf>

² Socialstyrelsen, Våld i nära relationer, URL - <https://www.socialstyrelsen.se/kunskapsstod-och-regler/omraden/vald-och-brott/vald-i-nara-relationer/>

Liberalerna vill betona att individuella bedömningar och hushållets egna önskemål fortsatt ska vara en del av arbetssättet. Flexibilitet i den individuella bedömningen är viktigt att bevara. Samtidigt är det viktigt att göra det tydligt att normen i kommunen är att hushållets ekonomi är ett jämställt och delat ansvar.

För att säkerställa att anställda inom Socialförvaltningen har kunskap om hur ekonomiskt, psykiskt och fysiskt våld i hemmet och relationen kan upptäckas och förhindras, föreslår Liberalerna att de får regelbunden utbildning i dessa ämnen.

Slutligen, med detta förslag vill Liberalerna arbeta för en jämställd och trygg kommun för alla invånare, oavsett kön eller civilstånd.

MED ANLEDNING AV DETTA VILL VI ATT KOMMUNFULLMÄKTIGE BESLUTAR OM:

- Att kommunfullmäktige ger Kommunstyrelsen i uppdrag att arbeta fram nya riktlinjer för utbetalning av försörjningsstöd, med syfte att införa jämställda utbetalningar som norm i kommunens utbetalningar av försörjningsstöd. Om stödet inte ska delas, måste det motiveras med särskilda skäl.
- Att individuella bedömningar och hushållets egna önskemål fortsatt ska vara en del av arbetssättet.
- Att anställda inom Socialförvaltningen får regelbunden utbildning i hur ekonomiskt, psykiskt och fysiskt våld i hemmet och relationen kan upptäckas och förhindras.

Skellefteå 2023-04-02

Christina Soldan, gruppledare Liberalerna Skellefteå

E-post: christina.soldan@skelleftea.se